

Αίτηση προδικαστικής απόφασης την οποία υπέβαλε το *Orćinski sud u Zadru* (Κροατία) στις 2 Απριλίου 2019 —
R.D., A.D. κατά *Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen*

(Υπόθεση C-277/19)

(2019/C 187/57)

Γλώσσα διαδικασίας: η κροατική

Αιτούν δικαστήριο

Orćinski sud u Zadru

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ενάγοντες: R.D., A.D.

Εναγόμενη: *Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen*

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Ποιο είναι το περιεχόμενο και η έκταση της προστασίας των καταναλωτών που παρέχουν η οδηγία 2011/83/ΕΕ⁽¹⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου], και η οδηγία 2014/17/ΕΕ⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010;
- 2) Έχουν οι ενάγοντες την ιδιότητα του καταναλωτή κατά την έννοια των διατάξεων της [οδηγίας 2011/83] και της [οδηγίας 2014/17], λαμβανομένου υπόψη ότι η εναγόμενη δεν τους αναγνωρίζει ως καταναλωτές;
- 3) Αντιβαίνουν οι εθνικές διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο α, του νόμου περί καταναλωτικής πίστωσης [...] στις διατάξεις του άρθρου 4 της [οδηγίας 2014/17/ΕΕ] και του άρθρου 3 της οδηγίας 2008/48/ΕΚ⁽³⁾ καθώς και στους λοιπούς σκοπούς και αντικείμενα προστασίας των καταναλωτών που εκτίθενται στο προοίμιο της [οδηγίας 2014/17/ΕΕ], κατά το μέτρο που θεσπίζουν το ανώτατο όριο για την προστασία του καταναλωτή σε συγκεκριμένο ποσό, ήτοι, στο ποσό των 1000000, 00 κούνα;
- 4) Έχει το άρθρο 5, παράγραφος 1, της [οδηγίας 2014/17/ΕΕ] την έννοια ότι το γεγονός ότι η εναγόμενη αποτελεί πιστωτική ένωση που έχει καταχωριστεί στη Δημοκρατία της Αυστρίας και δεν διέθετε άδεια της [Hrvatska Narodna Banka (Κεντρικής Τράπεζας της Κροατίας)] για τη χορήγηση πιστώσεων στους καταναλωτές το 2007 και το 2008, ούτε εξάλλου διέθετε ειδική άδεια του Υπουργείου Οικονομικών σύμφωνα με το άρθρο [21 του νόμου περί καταναλωτικής πίστωσης] ή καταχωρισμένο εκπρόσωπο ή θυγατρική στη Δημοκρατία της Κροατίας συνιστά λόγο κηρύξεως ακυρότητας της σύμβασης πίστωσης και παράβαση των διατάξεων της οδηγίας διότι με τον τρόπο αυτό (ενδεχομένως) τίθενται σε άμεσο κίνδυνο τα δικαιώματα των καταναλωτών φυσικών προσώπων στο έδαφος της Δημοκρατίας της Κροατίας, κατά το μέτρο που η εναγόμενη δεν υπέκειτο στη δια νόμου οριζόμενη εποπτεία με σκοπό την προστασία των καταναλωτών και τη θέσπιση κανόνων και ενιαίων κριτηρίων για τη χορήγηση πιστώσεων στους καταναλωτές στην περίπτωση των ενυπόθηκων πιστώσεων, όπως αναφέρεται στο προοίμιο της [οδηγίας 2014/17/ΕΕ];

- 5) Στοιχειοθετείται παράβαση των άρθρων 18, 19 και 20 της οδηγίας 2014/17/ΕΕ, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι αρχές της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών συνιστούν τυποποιημένη νομική έννοια, ήτοι, ότι παραβιάστηκε η εν λόγω οδηγία κατά τη σύναψη της συμβάσεως πιστώσεως, δεδομένου ότι η πίστωση χορηγήθηκε με πραγματικό επιτόκιο ύψους 9,4 %, ενώ στους εγχώριους καταναλωτές της Αυστρίας η εναγόμενη χορηγεί πίστωση με επιτόκιο 4 % —σύμφωνα με το άρθρο 1000 του ABGB (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch, αυστριακού αστικού κώδικα)— και δεδομένου ότι πρόκειται για μεταβλητό επιτόκιο, με αποτέλεσμα να μεταβάλλεται μονομερώς από την εναγόμενη υπό την ιδιότητά της ως πιστωτικού ιδρύματος, και ότι η τελευταία χορηγεί πιστώσεις αποκλειστικά ενυπόθητης φύσεως;
- 6) Μπορεί να θεωρηθεί ότι στοιχειοθετείται παράβαση των διατάξεων της οδηγίας 2014/17/ΕΕ, σε συνδυασμό με τις οδηγίες 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και τον κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010, λαμβανομένων υπόψη των οριζόμενων στα άρθρα 2 και 5, παράγραφος 1, σημείο 2, του νόμου περί πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά το μέτρο που η εναγόμενη ως πιστωτικό ίδρυμα αυστριακού δικαίου, δύναται, άνευ αδείας ή εποπτείας εκ μέρους των εθνικών αρχών, να χορηγεί καταναλωτικές πιστώσεις σε Κροάτες υπηκόους στο έδαφος της Δημοκρατίας της Κροατίας, και μπορεί να θεωρηθεί ότι στην περίπτωση αυτή οι παρατιθέμενες εθνικές διατάξεις δεν παρέχουν την προβλεπόμενη στο άρθρο 5 της οδηγίας 2014/17/ΕΕ —[με τίτλο «αρμόδιες αρχές»]— δέουσα προστασία στα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν την ιδιότητα του καταναλωτή και, ότι η εναγόμενη δεν ενήργησε σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών που προβλέπονται στο άρθρο 4 του νόμου περί υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα την ακυρότητα των όρων της συμβάσεως πιστώσεως;
- 7) Στοιχειοθετείται τυπικό ελάττωμα κατά τη σύναψη συμβάσεως πιστώσεως, ήτοι, σημειώθηκε στο πλαίσιο της κύριας δίκης παράβαση των άρθρων 13, 14 και 16 της οδηγίας 2014/17/ΕΕ, κατά τη θέσπιση της ρήτρας Α της συμβάσεως πιστώσεως και εφάπαξ αποπληρωμής —σελίδα 2—: «Πραγματικό ετήσιο επιτόκιο 9,4 %. Όσον αφορά το ονομαστικό ετήσιο επιτόκιο σε περίπτωση καθυστερημένης αποπληρωμής, συμβουλευτείτε την ανακοίνωση στο σημείο υποδοχής»;
- 8) Μπορεί να θεωρηθεί ότι περίπτωση όπως εκείνη στην υπόθεση της κύριας δίκης στοιχειοθετεί παράβαση των άρθρων 13, 14 και 16 της οδηγίας 2014/17/ΕΕ, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι επίμαχες συμβάσεις πιστώσεως συνιστούν τυποποιημένες συμβάσεις προσχωρήσεως οι οποίες έχουν συνταχθεί σε έντυπα που είχαν καταρτιστεί προηγουμένως από την εναγόμενη και τυπώθηκαν στη γερμανική γλώσσα χωρίς να έχουν μεταφραστεί στο σύνολό τους στη μητρική γλώσσα των εναγόντων, ενώ προηγήθηκαν διαφημιστικές ενέργειες πριν από τη σύναψη της συμβάσεως μέσω του δικτύου μεσιτών της εναγόμενης (πιστωτικής ενόσεως) στη Δημοκρατία της Κροατίας, οι οποίοι, όπως και στην περίπτωση της εναγόμενης, δεν διέθεταν άδεια από την [Hrvatska Narodna Banka (Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας)] για τη διενέργεια πράξεων πιστώσεως ούτε την άδεια του Υπουργείου Οικονομικών για τη χορήγηση πιστώσεων στους καταναλωτές στο έδαφος της Δημοκρατίας της Κροατίας;
- 9) Μπορεί να θεωρηθεί ότι σε περίπτωση όπως εκείνη στην υπόθεση της κύριας διαδικασίας στοιχειοθετείται παράβαση των διατάξεων της οδηγίας 2014/17/ΕΕ, σε συνδυασμό με τις οδηγίες 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ (*) και τον κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010 (²), λαμβανομένου υπόψη των οριζόμενων στο άρθρο 2, παράγραφοι 1, 2 και 3, και στο άρθρο 5, παράγραφος 1, σημεία 1 και 2, του νόμου περί πιστωτικών ιδρυμάτων, στην περίπτωση που η εναγόμενη ως πιστωτικό ίδρυμα αυστριακού δικαίου, δύναται, άνευ αδείας από την εθνική εποπτική αρχή της Κροατίας, να χορηγεί καταναλωτικές πιστώσεις σε Κροάτες υπηκόους στο έδαφος της Δημοκρατίας της Κροατίας, και μπορεί να θεωρηθεί ότι στην περίπτωση αυτή οι παρατιθέμενες εθνικές διατάξεις δεν παρέχουν την προβλεπόμενη στο άρθρο 5 της οδηγίας 2014/17/ΕΕ — [με τίτλο «αρμόδιες αρχές»]— δέουσα προστασία στα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν την ιδιότητα του καταναλωτή και, ότι η εναγόμενη δεν ενήργησε σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών που προβλέπονται στο άρθρο 4 του νόμου περί υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα την ακυρότητα των διατάξεων της συμβάσεως πιστώσεως;
- 10) Μπορεί να θεωρηθεί ότι η ανυπαρξία κατάλληλων εκτελεστικών κανόνων στην κροατική έννομη τάξη κατά τον χρόνο συνάψεως των πιστωτικών συμβάσεων του 2007 και 2008 με τους οποίους να ρυθμίζονται λεπτομερώς η δυνατότητα και οι όροι δανεισμού των Κροατών υπηκόων στο εξωτερικό προκάλεσε σημαντική ανισορροπία μεταξύ, αφενός, των δανειστών και, αφετέρου, των τραπεζών, ενώ το νομικό κενό άφησε απροστάτευτους τους εν λόγω δανειστές, γεγονός το οποίο αντικείται στις διατάξεις της οδηγίας 2014/17/ΕΕ, ιδίως δε του άρθρου 13 αυτής;

(¹) ΕΕ 2011, L 304, σ. 64.

(²) ΕΕ 2014, L 60, p. 34.

(³) Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2008, L 133, σ. 66).

(⁴) Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 176, σ. 338).

(⁵) Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 2010, L 331, σ. 12).